

ΕΞΥΠΝΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Παραδοτέο C4.D7

Προετοιμασία του περιεχομένου της Ανοικτής Πρόσκλησης για Καινοτόμες
Δράσεις Επίδειξης Σχετικά με την Πρόληψη των Απόβλητων Τροφίμων και
Αγροτικών αποβλήτων

ΔΡΑΣΗ C4

Δράσεις Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων Τροφίμων Και Αγροτικών
Αποβλήτων

ΕΡΓΟ
Zero Waste Cyprus
πολιτισμός διαχείρισης αποβλήτων

Οκτώβριος 2023

Πληροφορίες εγγράφου

Αριθμός Συμφωνίας Επιχορήγησης	LIFE20 IPE/CY/000011	Ακρωνύμιο	LIFE-IP CYzero Waste
Τίτλος Έργου	Έξυπνη παρακολούθηση και αποτελεσματική μείωση των αποβλήτων στην Κύπρο		
Ιστότοπος Έργου	https://cyzerowaste.com/		
Συντονιστής Έργου	Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Κύπρος		
Τύπος εγγράφου	Παραδοτέο Έργου		
Έκδοση εγγράφου			
Ημερομηνία	20/10/2023		
Παραδοτέο C4.D7	Προετοιμασία του περιεχομένου της Ανοικτής Πρόσκλησης για Καινοτόμες Δράσεις Επίδειξης Σχετικά με την Πρόληψη των Απόβλητων Τροφίμων και Αγροτικών αποβλήτων		
Υποδράση C4.3	Δράσεις Επίδειξης Για Πρόληψη Της Δημιουργίας Αποβλήτων Τροφίμων Και Αγροτικών Αποβλήτων		
Δράση C4	Δράσεις Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων Τροφίμων Και Αγροτικών Αποβλήτων		
Κύριος δικαιούχος της Δράσης A1	Τμήμα Περιβάλλοντος		
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο Έργου	lifecyzerowaste@gmail.com		
Υπεύθυνος Επικοινωνίας	Χαρά Μαυρονικόλα, Λειτουργός Περιβάλλοντος		

Αυτό το παραδοτέο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησης του Προγράμματος LIFE της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Περιβάλλον και την Κλιματική Αλλαγή, CINEA, στο πλαίσιο της Δράσης C4, «Δράσεις Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων Τροφίμων Και Αγροτικών Αποβλήτων» του Έργου με τίτλο «Έξυπνη παρακολούθηση και αποτελεσματική μείωση των αποβλήτων στην Κύπρο», LIFE-IP CYzero WASTE, LIFE20 IPE/CY/000011.

Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν έγγραφο είναι νόμιμες και αληθείς εν γνώσει των συγγραφέων, καθώς είναι προϊόν της αξιοποίησης και σύνθεσης των αναφερόμενων πηγών, για τις οποίες οι συγγραφείς δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι.

Περιεχόμενα

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΓΓΡΑΦΟΥ	2
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	5
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	5
ΣΥΝΟΨΗ	6
EXECUTIVE SUMMARY	7
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
1.1 ΈΡΓΟ LIFE-IP CYZERO WASTE	8
1.2 ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ 2023-2029*	11
1.3 ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	14
1.4 ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗ C4.3 ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ LIFE IP CYZERO WASTE	15
2. ΑΝΟΙΚΤΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ.....	16

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1. Γράφημα Έργου LIFE IP CYzero Waste	11
---	----

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1. Προώθηση σε ηλεκτρονικά μέσα	17
---	----

Σύνοψη

Η παρούσα έκθεση (Παραδοτέο C4.D7), " Προετοιμασία του περιεχομένου της Ανοικτής Πρόσκλησης για Καινοτόμες Δράσεις Επίδειξης Σχετικά με την Πρόληψη των Απόβλητων Τροφίμων και Αγροτικών αποβλήτων", ετοιμάστηκε στο πλαίσιο του συγχρηματοδοτούμενου Έργου LIFE, με τίτλο "Έξυπνη παρακολούθηση και αποτελεσματική μείωση των αποβλήτων στην Κύπρο" και ακρωνύμιο LIFE-IP CYzero WASTE. Υπεύθυνος για την προετοιμασία του, είναι το Τμήμα Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος της Κύπρου.

Αποτελεί μέρος των παραδοτέων της Δράσης C4, "Δράσεις πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων", του παρόντος Έργου, η οποία, προβλέπει την παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού, για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού. Η Υπο-δράση C4.3, "Δράσεις Επίδειξης για πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων", έχει προβλεφθεί και συμπεριληφθεί, ώστε να διασφαλιστούν αποτελεσματικές δράσεις επίδειξης με την προώθηση και την ενδυνάμωση υφιστάμενων πρωτοβουλιών προσφέροντας νέες, καινοτόμες ιδέες για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και των αγροτικών αποβλήτων.

Executive Summary

This report (Deliverable C4.D7), "Preparation of the content of the Open Call for Innovative Demonstration Actions Regarding the Prevention of Food Waste and Agricultural Waste", was prepared in the framework of the co-financed LIFE Project, titled "Smart monitoring and efficient waste reduction in Cyprus" and acronym LIFE-IP CYzero WASTE. Responsible for its preparation is the Department of Environment of the Ministry of Agriculture, Rural Development and Environment in Cyprus.

It is part of the deliverables of Action C4, "Actions to prevent food waste and agricultural waste", of this Project, which aims to produce audio-visual material, to inform and raise public awareness. Sub-Action C4.3, "Demonstration actions for the prevention of food waste and agricultural waste", has been envisaged and included to ensure effective demonstration actions by promoting and strengthening existing initiatives by offering new, innovative ideas to prevent the creation of food waste and agricultural waste.

1. Εισαγωγή

1.1 Έργο LIFE-IP CYzero WASTE

Το Έργο LIFE-IP CYzero WASTE στοχεύει στην παροχή στρατηγικών και λύσεων για τη συμμόρφωση της Κύπρου με τους στόχους σχετικά με τη διαχείριση αποβλήτων, όπως αυτοί ορίζονται στις οδηγίες της Ε.Ε., εντός των οκτώ (8) ετών της υλοποίησής του. Πιο συγκεκριμένα, θα βοηθήσει στην υπέρβαση των υφιστάμενων εμποδίων στην πρόληψη και στη διαχείριση της δημιουργίας αποβλήτων, καθώς και στην επίτευξη των στόχων του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2023-2029 και του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΣΔΔΑ) 2022-2028.

Μέσω του Έργου, προβλέπεται η εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων διαχείρισης αποβλήτων που θα στηρίξουν, θα ενισχύσουν και θα μεγιστοποιήσουν την εφαρμογή **της ιεράρχησης των αποβλήτων και της χωριστής συλλογής** διαφορετικών ροών αποβλήτων (βιοαποικοδομήσιμα απόβλητα, συσκευασίες, πλαστικά, χαρτί/χαρτοκιβώτια, Επικίνδυνα Οικιακά Απόβλητα, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και ογκώδη απόβλητα), ώστε να διασφαλιστεί η αύξηση της εκτροπής των αποβλήτων από τους χώρους υγειονομικής ταφής στα επίπεδα που ορίζει, η Εθνική και η Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Οι δράσεις που προτείνονται στο Έργο συνοψίζονται ως εξής:

1. Εισαγωγή της χωριστής διαλογής στην πηγή των βιοαποβλήτων σε αγροτικές, ημιαστικές και αστικές περιοχές. Τα οργανικά απόβλητα θα επεξεργάζονται σε αερόβια επεξεργασία σε κεντρικά και αποκεντρωμένα συστήματα κομποστοποίησης και σε κεντρικές αναερόβιες μονάδες, καθώς και οικιακούς κομποστοποιητές που θα διανεμηθούν σε κοινότητες στη βάση κριτηρίων.
2. Ενίσχυση του συστήματος χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών σε αγροτικές και ημι-αγροτικές περιοχές μέσω της εγκατάστασης πενήντα (50) πράσινων περιπτέρων, για τη συλλογή και περαιτέρω επεξεργασία των ανακυκλώσιμων υλικών.

3. Συστήματα διαχείρισης Επικίνδυνων Οικιακών Αποβλήτων (ΕΟΑ) μέσω τεσσάρων (4) κινητών μονάδων.
4. Πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και γεωργικών αποβλήτων μέσω:
  - Συντονισμένων υφιστάμενων πρωτοβουλιών,
  - Ποσοτικοποίησης της παραγωγής αποβλήτων τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων,
  - Ανάπτυξης και λειτουργίας πλατφόρμας παρακολούθησης και διαχείρισης και
  - Προώθησης αποτελεσματικών δράσεων υλοποίησης
5. Κατασκευή δύο (2) Κέντρων Επαναχρησιμοποίησης/Επισκευής και δημιουργία δικτύου καταστημάτων πώλησης επαναχρησιμοποιούμενων/μεταχειρισμένων ειδών, προκειμένου να προωθηθούν δράσεις επαναχρησιμοποίησης και προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, όπως και επισκευή/επιδιόρθωση.
6. Μετάβαση προς ένα μοντέλο κυκλικής οικονομίας, μέσω της εφαρμογής οικονομικών εργαλείων όπως:
  - Εισαγωγή του συστήματος Πληρώνω Όσο Πετώ (ΠΟΠ)
  - Εισαγωγή φόρου υγειονομικής ταφής
  - Σύσταση Ταμείου Διαχείρισης Αποβλήτων για την επιδότηση των επενδύσεων διαχείρισης αποβλήτων με τα έσοδα που προκύπτουν από τον φόρο υγειονομικής ταφής και
  - Ανάπτυξη προτύπων, δηλαδή κριτηρίων αποχαρακτηρισμού των αποβλήτων και προδιαγραφών για τις δευτερογενείς πρώτες ύλες, που απαιτούνται για την αποτελεσματική αξιοποίηση των υλικών σε εθνικό επίπεδο.
7. Εφαρμογή συστήματος συλλογής θαλάσσιων αποβλήτων σε δύο (2) αλιευτικά καταφύγια για τη συλλογή και ανακύκλωση απορριφθέν αλιευτικού εξοπλισμού και σχοινιών πρόσδεσης ψαρόβαρκων, όπως και τη συλλογή των θαλάσσιων απορριμμάτων από τη θάλασσα, έτσι ώστε να αντιμετωπιστούν οι νέες

υποχρεώσεις που απορρέουν από την Οδηγία για τις πλαστικές ύλες από τα θαλάσσια απορρίμματα.

8. Ενίσχυση της ανάπτυξης ικανοτήτων, κατάλληλης εκπαιδευτικής κατάρτισης και ευαισθητοποίησης, όσον αφορά τη διαχείριση των αποβλήτων.
9. Δημιουργία Συντονιστικού Φορέα Διαχείρισης Αποβλήτων που θα υποστηρίξει τόσο οικονομικά όσο και τεχνικά τις ΑΤΑ για την αποτελεσματική εφαρμογή της διαχείρισης των αποβλήτων.

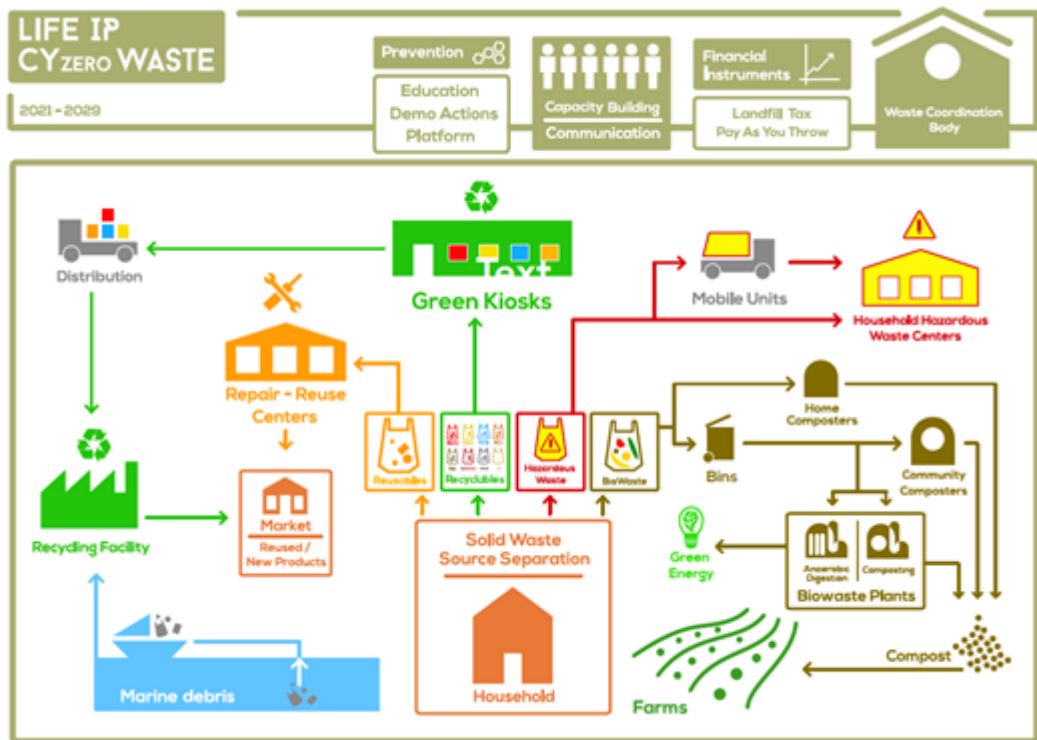
Συμπληρωματικές Δράσεις

Για την ανάπτυξη των απαραίτητων υποδομών για τη στήριξη της βιώσιμης διαχείρισης των αποβλήτων, προβλέπονται Συμπληρωματικές Δράσεις με συγχρηματοδότηση από το Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 2021-2026, το Πρόγραμμα ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027 και τον Μηχανισμό Χρηματοδότησης Νορβηγίας που συμπεριλαμβάνουν:

- Κέντρα Επαναχρησιμοποίησης/ Επισκευής,
- Κινητές Μονάδες ΕΟΑ,
- Εγκαταστάσεις επεξεργασίας βιοαποικοδομήσιμου κλάσματος δημοτικών αποβλήτων και πράσινων (κλαδέματα),
- Πράσινα περίπτερα για ανακυκλώσιμα υλικά,
- Ανακατασκευή χώρων σε αλιευτικά καταφύγια.

Παράλληλα τα αποτελέσματα των δράσεων του έργου θα αναπαραχθούν σε ολόκληρη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, επιτυγχάνοντας έτσι τη μεταφορά και αναπαραγωγή τους σε εθνικό επίπεδο.

Το **Διάγραμμα 1** περιγράφει τα ρεύματα των αποβλήτων, στα οποία στοχεύει το Έργο LIFE IP CYzero WASTE και τους τρόπους διαχείρισής τους και τα νέα υλικά που παράγονται από τα απόβλητα που επεξεργάζονται.

Διάγραμμα 1. Γράφημα Έργου LIFE IP CYzero Waste

1.2 Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Αποβλήτων 2023-2029*

Στο Σχέδιο Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2022-2028 προνοούνται μέτρα για μείωση της σπατάλης τροφίμων. Ως μέρος του Σχεδίου Δράσης της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η Στρατηγική από το Αγρόκτημα στο Πιάτο στοχεύει να καταστήσει τα συστήματα τροφίμων πιο βιώσιμα. Ένας από τους στόχους είναι να μειωθεί κατά το ήμισυ η σπατάλη τροφίμων έως το 2023. Η παραγωγή τροφίμων που δεν καταναλώνονται, είτε επειδή χάνονται στο χωράφι είτε στο πιάτο, όχι μόνο μειώνει την ποσότητα των διαθέσιμων τροφίμων, αλλά είναι επίσης σπατάλη στη χρήση οικονομικών και περιβαλλοντικών πόρων. Επιπρόσθετα, οι τουρίστες παράγουν μεγάλους όγκους αποβλήτων, και συγκεκριμένα πάνω από 2,07 φορές περισσότερους από ό,τι ένας κάτοικος, με τα οργανικά απόβλητα να έχουν τη μεγαλύτερη συνεισφορά στα δημοτικά απόβλητα.

Σήμερα, στην Κύπρο υπάρχουν διάφορες πρωτοβουλίες για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων όπως το Zero Food Waste Cyprus, το ResQ Club, το Rescuedbox και το Quasimodo.

Μέτρα μείωσης της σπατάλης τροφίμων

1. Εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης της παραγωγής αποβλήτων τροφίμων σύμφωνα με τις διατάξεις της Απόφασης (ΕΕ) 2019/1597 για ποσοτικοποίηση της βασικής γραμμής παραγωγής αποβλήτων τροφίμων στην Κύπρο, προκειμένου να εντοπιστούν ευκαιρίες για μείωση της σπατάλης τροφίμων στη γεωργία, στη μεταποίηση, στη διανομή, στο λιανικό εμπόριο, στα εστιατόρια και στα νοικοκυριά.
2. Ετοιμασία στοχευμένου σχεδίου δράσης για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων, το οποίο να επικεντρώνεται σε πρωτοβουλίες πρόληψης της σπατάλης τροφίμων σε τοπικό επίπεδο με τη συνεργασία των τοπικών αρχών και άλλα φορέων και στην παροχή καθοδήγησης προς τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να μειώσουν τη σπατάλη τροφίμων.
3. Στήριξη του τομέα λιανικού εμπορίου και του τομέα φιλοξενίας για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων.
4. Χρηματοδότηση έρευνας για προώθηση της μείωσης των αποβλήτων τροφίμων και της βιωσιμότητας του συστήματος τροφίμων και την εγκαθίδρυση/προώθηση συμβουλευτικών υπηρεσιών για το θέμα αυτό. Στη συγκεκριμένη έρευνα, θα μπορούσε να περιλαμβάνεται και υποστήριξη για καινοτομία στον σχεδιασμό προϊόντων που συμβάλλουν στη μείωση των αποβλήτων τροφίμων που παράγονται από τους τελικούς χρήστες.
5. Προώθηση της μείωσης της σπατάλης τροφίμων στον πρωτογενή τομέα. Ενσωμάτωση της θεματικής ενότητας για τα απόβλητα τροφίμων σε προγράμματα αγροτικής επαγγελματικής κατάρτισης για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις πρακτικές πρόληψης της σπατάλης τροφίμων.

6. Στήριξη του τομέα επεξεργασίας τροφίμων για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων:

Πρώθηση έρευνας και καινοτομίας και πιλοτικών προγραμμάτων με στόχο την τροποποίηση της παραγωγικής διαδικασίας και την ανάπτυξη νέων προϊόντων που προέρχονται από τα απόβλητα τροφίμων, καθώς και τη βελτιστοποίηση πρακτικών μεταφοράς, διανομής και πώλησης τροφίμων για μείωση της σπατάλης και της απώλειας.

Υποστήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων τροφίμων με στόχο την ενίσχυση των διαδικασιών απόκτησης γνώσεων και ανάπτυξης ικανοτήτων για την προώθηση καλών πρακτικών στο θέμα της μείωσης της σπατάλης των τροφίμων.

7. Προώθηση της δωρεάς τροφίμων:

Εντοπισμός και μέτρα αντιμετώπισης εμποδίων/περιορισμών, ανάπτυξη προδιαγραφών/κριτηρίων για τη δωρεά τροφίμων και ενθάρρυνση της δωρεάς τροφίμων από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο λιανικό εμπόριο και στον τομέα της φιλοξενίας και στήριξη των τοπικών πρωτοβουλιών για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων.

Παροχή οικονομικών κινήτρων για τη δωρεά τροφίμων.

Δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας για τη δωρεά τροφίμων.

8. Βελτίωση της σήμανσης των τροφίμων όσον αφορά τη λήξη διάρκειας ζωής τους και τον τρόπο φύλαξης τους και εκστρατείες ενημέρωσης των καταναλωτών.

Βάσει όλων των προσπαθειών για τη μείωση των αποβλήτων είναι η συμπεριφορά των παραγωγών αποβλήτων. Προς την κατεύθυνση αυτή και προκειμένου να υποστηριχθούν όλα τα προαναφερθέντα μέτρα, θα πρέπει να εφαρμοστεί ένα βιώσιμο πρόγραμμα ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης του κοινού, τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο, έτσι ώστε να προωθούνται και να ενισχύονται βασικά μηνύματα αλλαγής συμπεριφοράς σε τακτική βάση.

Μέτρα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης

Σπατάλη τροφίμων

12. Εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης στη βιομηχανία προμήθειας τροφίμων και προώθηση στρατηγικών για τη βελτιστοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας των προϊόντων και την αποφυγή υπολειμμάτων τροφίμων.
13. Προώθηση της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τα απόβλητα τροφίμων στα εκπαιδευτικά προγράμματα σπουδών.
14. Ενσωμάτωση της θεματικής ενότητας για τα απόβλητα τροφίμων σε προγράμματα αγροτικής επαγγελματικής κατάρτισης για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις πρακτικές πρόληψης της σπατάλης τροφίμων.
15. Εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των καταναλωτών για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων κατά την αγορά και διαχείριση των τροφίμων στα νοικοκυριά, σε χώρους εστίασης και ξενοδοχεία, κ.λπ. και η οποία θα ευαισθητοποιήσει το κοινό και θα παρέχει πρακτικές συμβουλές και οδηγίες για τους τρόπους μείωσης της σπατάλης τροφίμων.
16. Υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης στον τομέα εστίασης και φιλοξενίας για την εφαρμογή καλών πρακτικών μείωσης της σπατάλης τροφίμων και των αποβλήτων τροφίμων (υπολογισμός και παραγγελία προμηθειών, καθορισμός μενού, παρασκευή, μέγεθος μερίδων, έλεγχος υπολειμμάτων και περισσευμάτων κλπ.).

1.3 Παράλληλες δράσεις μείωσης τροφίμων

Το Έργο «LIFE - FOODPRINT», που συγχρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υλοποιήθηκε μεταξύ Σεπτεμβρίου 2020 μέχρι Απρίλιο 2023, εστιάζει στο περιβαλλοντικό πρόβλημα της σπατάλης των τροφίμων. Στόχος του έργου ήταν, σε πρώτο στάδιο, η συνειδητοποίηση από πλευράς του κοινού και ειδικών ομάδων στόχων της επιβάρυνσης του περιβάλλοντος από τα οργανικά απόβλητα και η ευαισθητοποίηση του, με απώτερο στόχο την αλλαγή συμπεριφοράς. Η βιώσιμη κατανάλωση και η διαχείριση των αποβλήτων αποτελούν μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις του 21ου αιώνα και εμπλέκει όλο το φάσμα της κοινωνίας, από τα νοικοκυριά, τους καταναλωτές μέχρι και τους επαγγελματίες στο χώρο της φιλοξενίας και της εστίασης. Η ενημέρωση των ομάδων στόχων θα συμβάλει στην αλλαγή των αντιλήψεων τους και στην υιοθέτηση φιλικών περιβαλλοντικών πρακτικών.

Οι στόχοι του ήταν οι ακόλουθοι:

- Η **ευαισθητοποίηση** των βιομηχανιών τροφίμων και φιλοξενίας στην Κύπρο καθώς και των καταναλωτών σχετικά με το μέγεθος του προβλήματος των απορριμμάτων τροφίμων
- Η **ενημέρωση** για την υιοθέτηση βιώσιμων λύσεων και πρακτικών για πιθανή πρόληψη και μείωση των αποβλήτων τροφίμων
- Η **εκπαίδευση** σε επαγγελματίες ή/και μαθητές της βιομηχανίας τροφίμων και φιλοξενίας για την υιοθέτηση βιώσιμων πρακτικών με σκοπό τη μείωση και την πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων τροφίμων
- Η **ενίσχυση** της συνεργασίας μεταξύ φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων και κοινωνικών φορέων για τη χρήση περίσσειας τροφίμων μέσω της οργάνωσης «πρωτοβουλίας κοινωνικής δωρεάς τροφίμων»
- Η **υποστήριξη** της κυβέρνησης και των τοπικών αρχών (φορείς χάραξης πολιτικής) για τη δημιουργία ευνοϊκών πολιτικών που να ενθαρρύνουν την πρόληψη και τη μείωση των απορριμμάτων τροφίμων.

Στο πλαίσιο του έργου δημιουργήθηκε πλατφόρμα συνεργασίας, η οποία, αποσκοπεί στην δημιουργία ενός δικτύου για κοινωνική δωρεά τροφίμων ανάμεσα σε δωρητές φαγητού και κοινωνικούς φορείς. Επίσης, δημιουργήθηκε ο υπολογιστής της σπατάλης τροφίμων, ένα καινοτόμο ηλεκτρονικό εργαλείο εύκολης μέτρησης της σπατάλης με βάση ένα κατάλογο τροφίμων που συνήθως καταναλώνουμε.

Περισσότερες πληροφορίες μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα του Έργου (<https://www.foodprintcy.eu/el/>).

1.4 Υπο-δράση C4.3 του Έργου LIFE IP CYzero Waste

Στο πλαίσιο του έργου, η υποδράση C4.3, απευθύνει ανοικτή πρόσκληση υποβολής προτάσεων, η οποία, απευθύνεται σε δικαιούχους, οι οποίοι, προβαίνουν σε δράσεις πρόληψης δημιουργίας τροφικών αποβλήτων και αγροτικών αποβλήτων. Η δράση θα παρέχει οικονομική στήριξη, ούτως ώστε, να υποστηριχθούν και να ενδυναμωθούν οι δράσεις, με θετικό αντίκτυπο στο Έργο LIFE-IP CYzero WASTE, προκειμένου να υλοποιηθούν καινοτόμες δράσεις επίδειξης για την πρόληψη των τροφίμων αποβλήτων και αγροτικών αποβλήτων. Θα επιλεγούν δύο (2) βέλτιστες πρακτικές σε εθνικό επίπεδο,

ενώ η εφαρμογή, η παρακολούθηση, η αξιολόγηση και η βελτιστοποίησή τους θα είναι συνεχής.

Στην Κύπρο υλοποιούνται από διάφορους φορείς δράσεις πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και η πρόσκληση στοχεύει στην ενδυνάμωση των υφιστάμενων πρωτοβουλιών, προσφέροντας νέες, καινοτόμες ιδέες.

Ενδεικτικά, ορισμένες από τις δράσεις που θα θεωρηθούν ως καινοτόμες δράσεις επίδειξης απορριμμάτων τροφίμων και αγροαποβλήτων είναι οι ακόλουθες:

- Προώθηση και εδραίωση υφιστάμενων πρωτοβουλιών που προσφέρουν νέες ιδέες.
- Κατανομή, επίδειξη και προώθηση πρωτοβουλιών πρόληψης σε πρακτικές καλλιέργειας και συγκομιδής.
- Αυξημένη ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τις αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον από την υπερκατανάλωση.
- Ενημερωτικό υλικό για τα απόβλητα τροφίμων και την πρόληψη των αγροτικών αποβλήτων.
- Ενημερωτικό και εκπαιδευτικό υλικό που περιέχει συμβουλές για τη διαχείριση τροφίμων, συνταγές από φαγητά (με βάση τη μεσογειακή κουζίνα), παρουσιάσεις και παροχή σχετικών παραπομπών.
- Συνεργασία με τη Zero Food Waste Cyprus με στόχο την αναδιανομή των βρώσιμων τροφίμων σε άτομα σε ανάγκη.
- Συνεργασία με Ευρωπαϊκά Έργα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων.

2. Ανοικτή Πρόσκληση

Η Ανοικτή Πρόσκληση προετοιμάστηκε σε συνεργασία του Τμήματος Περιβάλλοντος, του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών και των πέντε (5) Αναπτυξιακών Εταιρειών και δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα του έργου (<https://cyzerowaste.com/el/news-content/anoikth/>), όπως και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, στις 11 Σεπτεμβρίου 2023

(https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02wk4kNnEqUHSbsZwvxBKkpGES58HYRZCmjPEJmXnSC5e1SmbSkA8jLKuFkE1yQwLkl&id=100087455576057). Η εν λόγω πρόσκληση παρέμεινε ανοικτή για πέντε (5) εβδομάδες περίπου και έληξε στις 20 Οκτωβρίου 2023. Η εκτιμώμενη αξία της πρόσκλησης που δημοσιεύτηκε ανήλθε στις €20.000 (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α), που καλύπτει τα δύο (2) έτη υλοποίησης των δράσεων, από τον Ιανουάριο 2024 μέχρι το Δεκέμβριο 2025, για την υποστήριξη των δύο (2) δικαιούχων στο Έργο. Περισσότερη λεπτομέρεια στα περιεχόμενα της Ανοικτής Πρόσκλησης αναλύεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.

Επίσης, ο Πίνακας 3 παρουσιάζει τα ηλεκτρονικά μέσα, στα οποία, προωθήθηκε η Ανοικτή Πρόσκληση για αύξηση της δημοσιότητας της.

Πίνακας 3. Προώθηση της Ανοικτής Πρόσκλησης σε ηλεκτρονικά μέσα

SIGMALIVE – 20/09/2023
Ιστοσελίδα: https://www.sigmalive.com/cyprus/1145957/anoikti-prosklisi-sto-plaisio-tou-ergou-life-ip-cyzero-waste
Facebook page: https://www.facebook.com/sigmalivecy/posts/pfbid037Gtd3oTuSCQsuqNpu3fUeT6nXCChuAgyFqMgyCHCFyrhBF34Vw3YsSk7UDdXV1PVI
CITY – 27/09/2023
Ιστοσελίδα: https://city.sigmalive.com/article/2023/9/27/erthe-e-ora-na-apotrepsoume-ta-agrotika-apobleta-kai-ta-apobleta-trophimon/
Facebook page: https://www.facebook.com/CityFreePress/posts/pfbid0FhcUPY6h9UkpYpMBzSVUxe5fLvEx4kqWh2YnDdMWz6LY1y3YCDmCkaAwUJ6LRAqql
ECONOMY TODAY – 04/10/2023
Ιστοσελίδα: https://economytoday.sigmalive.com/market-news/70736_life-ip-cyzero-waste-anoikti-prosklisi-gia-drasesis-epideixis-gia-tin-prolipsi

Facebook page:

<https://www.facebook.com/economytodaycy/posts/pfbid038kLU3kjmC2vuAoTb2r2xVKJY3o2ap6echZuZmamCaJrjXTmr6tEeB264XhQAyFGI>

LIFE- Foodprint – 12/10/2023

Facebook page:

<https://www.facebook.com/foodprintcy/posts/pfbid02jqexpT7UDtjdxGZjrtENiScusDNYjfYCe5Zh1XZuS39mDMCLU5Lsm7D65C6LEV6l?mibextid=YxdKMJ>

IMCAP- Learn about CAP – 19/10/2023

Facebook page:

<https://www.facebook.com/LearnAboutCap/posts/pfbid0pYuQR6kkqBwndE74T9B6XKNaHiQiZ4md4jkZwZvSLWVE52RscFjtN6Y4gCNUPeRYl?mibextid=YxdKMJ>

3. Επαναπροκήρυξη Ανοικτής Πρόσκλησης

Λόγω της μη υποβολής Προτάσεων στην Ανοικτή Πρόσκληση που δημοσιεύθηκε μεταξύ 11 Σεπτεμβρίου με 20 Οκτωβρίου 2023 αποστάλθηκε πρόσκληση με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σε ΜΚΟ σχετικούς με τη διαχείριση αποβλήτων και πραγματοποιήθηκε συνάντηση στις 13 Νοεμβρίου 2023 στην παρουσία δύο (2) ΜΚΟ (Κυκλοκοδρόμιο, Φίλοι της Γης) και μιας (1) Πρωτοβουλία, Zero Food Waste Cyprus. Στο πλαίσιο της συνάντησης πραγματοποιήθηκε μια σύντομη ενημέρωση για τις δράσεις του έργου και συζητήθηκαν οι λόγοι για τους οποίους δεν υπέβαλλαν Πρόταση στην προκηρυχθείσα Πρόσκληση.

Τα έγγραφα της Ανοικτής Πρόσκλησης τροποποιήθηκαν με βάση τις εισηγήσεις και σχόλια της συνάντησης (Παράρτημα II) και επαναπροκηρύχθηκε η Πρόσκληση στις 30 Νοεμβρίου 2023.

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ C4.D7

LIFE-IP CYzero WASTE

Παράρτημα Ι

«ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ»

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ INTELLIGENT MONITORING AND EFFICIENT WASTE REDUCTION IN CYPRUS ISLAND,

LIFE IP CYzero WASTE - LIFE20/IPE/CY/000011

ΚΑΛΕΙ

Όλους τους Οργανισμούς / Φορείς σύμφωνα με τον Περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμοι του 2017 έως 2020, που δραστηριοποιούνται (α) στην πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και/ή στη συλλογή και αναδιανομή φρέσκων/νωπών προϊόντων και τροφίμων και (β) την πρόληψη της δημιουργίας αγροτικών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) που έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν ως Σωματεία μη κερδοσκοπικά, που περιλαμβάνουν στο καταστατικό τους, την προστασία του περιβάλλοντος.

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Σκοπός της Πρόσκλησης του Έργου είναι η καταγραφή και η επιλογή φορέων που δραστηριοποιούνται στην πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων, η ενεργοποίηση τους στο πλαίσιο του έργου μέσω ανάδειξης των δράσεων που ήδη υλοποιούν, η δικτύωση τους με άλλους εμπλεκόμενους φορείς και γενικότερα η προώθηση δράσεων που προάγουν:

- A. την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων τροφίμων (συστηματική συλλογή αδιάθετων τροφίμων και αξιοποίησή τους) και ειδικότερα την πραγματοποίηση δράσεων επίδειξης πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων, στο πλαίσιο του έργου LIFE IP CYzero WASTE, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν:
- Συλλογή αδιάθετων τροφίμων, από χώρους όπως κεντρικές Αγορές, λαϊκές ή/και από συνεργαζόμενους φορείς (π.χ. εμπόρους, αγρότες)
  - Διαλογή και προσωρινή αποθήκευση
  - Δικτύωση με τους τοπικούς κοινωφελείς φορείς και ενημέρωσή τους
  - Σύστημα διανομής των τροφίμων που έχουν διασωθεί
  - Συστηματική παρακολούθηση όλων των ανωτέρω δραστηριοτήτων μέσω σύγχρονων τεχνολογιών (π.χ. QR codes, smartphone application, database).

- Προώθηση ενημερωτικού εκπαιδευτικού υλικού, όπως και υλικού ευαισθητοποίησης για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων.
  - Συνεργασίες και συνέργειες με έργα ή πρωτοβουλίες πρόληψης παραγωγής αποβλήτων εντός ή εκτός Κύπρου.
- B. την πρόληψη παραγωγής αγροτικών αποβλήτων και ειδικότερα την πραγματοποίηση δράσεων επίδειξης στο πλαίσιο του έργου LIFE IP CYzero WASTE, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν:
- Κατανομή, επίδειξη και προώθηση πρωτοβουλιών πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων κατά την καλλιέργεια και πρακτικές συγκομιδής.
  - Εκτίμηση των αναγκών της αγοράς και επαρκής προγραμματισμός της παραγωγής για αποφυγή της υπερπαραγωγής προϊόντων
  - Συστηματική συλλογή για τα αδιάθετα ωμά λαχανικά και φρούτα για αξιοποίηση
  - Διοργάνωση επισκέψεων σε αγροκτήματα για συλλογή αδιάθετων αγροτικών προϊόντων
  - Προώθηση ενημερωτικού εκπαιδευτικού υλικού, όπως και υλικού ευαισθητοποίησης για την πρόληψη της δημιουργίας αγροτικών αποβλήτων.
  - Συνεργασίες και συνέργειες με έργα ή πρωτοβουλίες πρόληψης παραγωγής αποβλήτων εντός ή εκτός Κύπρου.

Οι δράσεις επίδειξης θα έχουν ως στόχο, τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος πρόληψης παραγωγής αγροτικών αποβλήτων και αποβλήτων τροφίμων, το οποίο θα είναι βιώσιμο και μετά το πέρας του έργου LIFE IP CYzero WASTE. Σκοπός επίσης, είναι το σύστημα αυτό να αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση σε αντίστοιχους φορείς στην Κύπρο αλλά και στο εξωτερικό και να είναι εύκολη η αναπαραγωγή του, ώστε να επιτευχθεί το βέλτιστο αποτέλεσμα σε μεγαλύτερη γεωγραφική κλίμακα.

Επιμέρους στόχοι αποτελούν: α) η συλλογή και αναδιανομή 650 τόνους τροφίμων/αγροτικών προϊόντων ανά έτος, και β) η συμμετοχή σε πολλαπλές δράσεις επικοινωνίας και ενημέρωσης για τη διάχυση των αποτελεσμάτων των δράσεων πρόληψης παραγωγής αποβλήτων τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων, για την αναπαραγωγή τους σε άλλες περιοχές της Κύπρου και του εξωτερικού.

2. ΔΟΜΗ ΕΡΓΟΥ

Οι δράσεις αυτές αποτελούν τμήμα του Ολοκληρωμένου Ευρωπαϊκού έργου LIFE "Intelligent Monitoring and Efficient Waste Reduction in Cyprus Island", LIFE IP CYZERO WASTE - LIFE20/IPE/CY/000011, του οποίου συντονιστής είναι το Τμήμα Περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο των δράσεων υλοποίησης, προβλέπονται δράσεις επίδειξης για την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων

τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων (C4.3). Οι δράσεις αυτές αποσκοπούν στη δημιουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος για την παρακολούθηση και την πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων τροφίμων, σε όλο το μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων από την παραγωγή έως την κατανάλωση (πρωτογενής παραγωγή, επεξεργασία και μεταποίηση, λιανική πώληση και άλλη διανομή τροφίμων, εστιατόρια και υπηρεσίες εστίασης, νοικοκυριά).

Επιπλέον, το έργο προβλέπει την ενσωμάτωση και συνέργειες με νέους εμπλεκόμενους φορείς, οι οποίοι, θα επιλεγούν και θα αναλάβουν να υλοποιήσουν δράσεις επίδειξης πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων.

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης, οι υποψήφιοι φορείς καταθέτουν πρόταση με δράσεις που ήδη υλοποιούν και αφορούν την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων ή/και αγροτικών αποβλήτων και τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την συνεργασία τους με το πρόγραμμα LIFE IP CYZERO WASTE, σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρουσιάζεται στην ενότητα 8.

3. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Πεδίο εφαρμογής αποτελεί κατά κύριο λόγο η ευρύτερη περιοχή δραστηριοποίησης του φορέα/οργανισμού και το σύνολο της Κύπρου (δράσεις ενημέρωσης και επέκτασης των δράσεων για μεταφορά και αναπαραγωγή τους).

4. ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Για την υποστήριξη των δύο (2) δικαιούχων στο Έργο υπάρχει διαθέσιμος προϋπολογισμός €20.000 (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α), που καλύπτει τα δυο (2) έτη υλοποίησης των δράσεων, από τον Ιανουάριο 2024 μέχρι το Δεκέμβριο 2025.

Ο κάθε δικαιούχος μπορεί να αιτηθεί προϋπολογισμό με ανώτατο όριο τις €10.000 συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

Οι κατηγορίες δαπανών που θα είναι επιλέξιμες στο Έργο περιλαμβάνουν:

- Έξοδα μετακίνησης
- Αναλώσιμα
- Εξοπλισμός
- Ενημερωτικό υλικό

Οι δαπάνες προσωπικού δεν είναι επιλέξιμες.

Η πρώτη πληρωμή θα πραγματοποιηθεί μετά την υπογραφή του σχετικού συμφωνητικού συνεργασίας και θα σχετίζεται με το κόστος των δαπανών του όπως παρουσιάζεται στο excel file για τον πρώτο χρόνο υλοποίησης των δράσεων.

Οι πληρωμές θα βασίζονται στο αναλυτικό αρχείο προϋπολογισμού (excel file) ανά φάση (1^η φάση -1 έτος υλοποίησης και 2^η φάση -2 έτος υλοποίησης). Πριν την 2^η πληρωμή θα υποδειχθούν τα αποδεικτικά οικονομικά στοιχεία της 1^{ης} φάσης (1^ο έτος υλοποίησης) για έλεγχο και έγκριση και αντίστοιχη διαδικασία θα ακολουθηθεί και για τη δεύτερη φάση.

5. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Κάθε δυνητικός δικαιούχος έχει δικαίωμα συμμετοχής σε μία μόνο πρόταση.

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

a) Υποβολή:

- Η υποβολή των προτάσεων γίνεται αποκλειστικά και μόνο ηλεκτρονικά, μέσω του email cmavronicola@environment.moa.gov.cy

Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων: **Παρασκευή 20 Οκτωβρίου 2023**

b) Αξιολόγηση:

- Η πληρότητα των προτάσεων ελέγχεται από την αρμόδια επιτροπή αξιολόγησης, η οποία θα είναι 8-μελής και θα αποτελείται από έναν εκπρόσωπο από τον κάθε φορέα: Τμήμα Περιβάλλοντος, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών και τις πέντε (5) Αναπτυξιακές Εταιρείες.
- Στη συνέχεια οι προτάσεις που έχουν υποβληθεί αξιολογούνται ως προς την ικανοποίηση του σκοπού του έργου, του ποσοτικού στόχου πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο της ενότητας 7 και 8.
- Εφόσον κριθεί αναγκαίο, η αρμόδια επιτροπή Αξιολόγησης δύναται να ζητήσει την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων από τον Δικαιούχο, σχετικά με έγγραφα που έχουν υποβληθεί.

c) Έγκριση και υλοποίηση

Η παραπάνω επιτροπή εισηγείται την υπογραφή Συμφώνου Συνεργασίας με τους δυο (2) δικαιούχους που θα επιλεγούν για το έργο. Οι δυο (2) δικαιούχοι θα δεσμεύονται μέσω του συμφωνητικού συνεργασίας με το έργο, για τους όρους της χρηματοδότησης, καθώς επίσης και την τήρηση όλων των λοιπών υποχρεώσεων του, που απορρέουν από το πρόγραμμα. Η δέσμευσή του αυτή θα επικυρωθεί με τη σχετική υπογραφή του «ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ LIFE IP CYzero WASTE - LIFE20/IPE/CY/000011» από τον Συντονιστή του έργου και των δυο (2) δικαιούχων. Οι δυο (2) δικαιούχοι έχουν την υποχρέωση να υποβάλλουν ετήσιες

εκθέσεις προόδου (φυσικού και οικονομικού) σε κάθε φάση υλοποίησης των δράσεων τους, όπως και σύντομες μηνιαίες αναφορές για την εξέλιξη των δράσεων, όπου εφαρμόζεται.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος, το οποίο είναι υπεύθυνο για την υλοποίηση της υποδράσης C4.3 θα παρακολουθεί την εξέλιξή της και την τήρηση των σχετικών χρονοδιαγραμμάτων. Η εκταμίευση του ποσού γίνεται σταδιακά, ανά φάση και θα ακολουθεί την εξέλιξη του φυσικού αντικείμενου.

7. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ

I. Διάρκεια υλοποίησης

Το έργο LIFE IP CYzero WASTE έχει συνολική διάρκεια οκτώ (8) έτη και χρονικό ορίζοντα υλοποίησης από 1^η Οκτωβρίου 2021 έως την 30^η Σεπτεμβρίου 2029. Οι δράσεις των δυο (2) δικαιούχων που θα επιλεγούν, αναμένεται να εκτείνονται από τον Ιανουάριο 2024 μέχρι το Δεκέμβριο 2025.

II. Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών

Οι δαπάνες καλύπτουν ποσό €20,000 (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) για τους δυο (2) δικαιούχους, και θα διαμοιρασθεί με βάση το εγκεκριμένο ποσό για κάθε πρόταση, κατόπιν αξιολόγησης του περιεχομένου του φακέλου υποβολής Πρότασης). Οι φορείς που θα επιλεγούν, θα υλοποιήσουν καινοτόμες δράσεις επίδειξης που αναμένεται να εκτείνονται σε όλο το χρονικό διάστημα διάρκειας του έργου, από τον Ιανουάριο 2024 και μέχρι το Δεκέμβριο 2025.

Κατηγορίες δαπανών που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του προγράμματος μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση του δικαιούχου, είναι:

- Έξοδα μετακίνησης (π.χ. καύσιμα)
- Αναλώσιμα
- Εξοπλισμός (ενοικίαση ή / και αγορά καινούριου)
- Ενημερωτικό υλικό

Οι δαπάνες προσωπικού δεν είναι επιλέξιμες.

8. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Οι προτάσεις θα πρέπει να είναι ολοκληρωμένες και να αναπτύσσονται στις παρακάτω ενότητες περιεχομένων, που -κατά περίπτωση- τεκμηριώνονται με έγγραφα που συνοποβάλλονται από τους αιτούντες φορείς. Τα περιεχόμενα της πρότασης θα είναι τα ακόλουθα:

1. Συμπληρωμένη πρότυπη φόρμα πρότασης (word file)
2. Συμπληρωμένο αρχείο προϋπολογισμού (excel)

3. Βιογραφικό Σημείωμα φορέα
4. Καταστατικό φορέα.

Τα κριτήρια αξιολόγησης της πρότασης θα είναι τα ακόλουθα:

A. Γενικές πληροφορίες – 10%

- Τυπική αρμοδιότητα υλοποίησης της πράξης, όπως τεκμηριώνεται από το καταστατικό του φορέα όπως ισχύει.
- Βιογραφικό φορέα που να δείχνει την προηγούμενη εμπειρία σε συναφή έργα.
- Ανθρώπινο δυναμικό (αριθμός εργαζομένων με σταθερή ή/και μερική σχέση απασχόλησης με τον φορέα, εθελοντές).

B. Αξιολόγηση περιεχομένου (φυσικού αντικειμένου) έργου - 50%

- Αναλυτική παρουσίαση σκοπού, στόχων και δράσεων έργου: Τεκμηρίωση και παραδοτέα του έργου στις διάφορες φάσεις με χρονοδιαγράμματα, όπως και του οικονομικού κόστους ανά φάση (2 φάσεις, 1^η φάση -2 χρόνια και 2^η φάση-3 χρόνια).
- Προσδοκώμενα αποτελέσματα (με καθορισμό τιμών-στόχου όπου είναι εφικτό) και ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης.
- Στελέχωση ομάδας έργου.

Γ. Συνέργειες με άλλες δράσεις και καινοτομία -40%

Το έργο προκαλεί συνέργειες με άλλες δράσεις π.χ. άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα, τοπικές πρωτοβουλίες της κοινωνίας των πολιτών, δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης κ.ά. που στοχεύουν και επιδιώκουν την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων τροφίμων ή/και αγροτικών αποβλήτων.

9. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η πρώτη πληρωμή θα πραγματοποιηθεί μετά τη σχετική υπογραφή του «ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ LIFE IP CYzero WASTE - LIFE20/IPE/CY/000011» από τον Συντονιστή του έργου και των δύο (2) δικαιούχων, κατά την οποία θα πιστωθεί προκαταβολή στους δύο (2) δικαιούχους, οι οποίοι, θα σχετίζεται με το κόστος των δαπανών του για το πρώτο έτος υλοποίησης. Κατά αντίστοιχο τρόπο θα γίνεται η πληρωμή και στην επόμενη φάση (2η φάση), δηλ. το δεύτερο έτος υλοποίησης.

10. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος αναλαμβάνει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- Να ενημερώνει άμεσα (εντός μιας βδομάδας) το Τμήμα Περιβάλλοντος σχετικά με οποιαδήποτε αλλαγή που μπορεί να επηρεάσει ή να καθυστερήσει την υλοποίηση του έργου.
- Να ενημερώνει άμεσα το Τμήμα Περιβάλλοντος σχετικά με οποιαδήποτε αλλαγή επωνυμίας, διεύθυνσης, νόμιμου εκπροσώπου καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή στη νομική, οικονομική, τεχνική, οργανωτική ή ιδιοκτησιακή κατάσταση.
- Να υποβάλλει μέσα στις προθεσμίες στο Τμήμα Περιβάλλοντος κάθε απαραίτητο στοιχείο για τη σύνταξη εκθέσεων.
- Να τηρεί με ακρίβεια το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των εργασιών με βάση την Πρόταση που έχει υποβάλλει και εγκριθεί.
- Να τηρεί ηλεκτρονικό αρχείο (excel file) για το σύνολο των εξόδων που θα πραγματοποιεί στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου καθώς και έντυπο αρχείο αποτελούμενο από τα αντίγραφα των αντίστοιχων παραστατικών των εξόδων του.
- Να παραδίδει γραπτώς στο Τμήμα Περιβάλλοντος ανά εξάμηνο ή συχνότερα εφόσον του ζητηθεί (α) πλήρη αναφορά για τις εργασίες που έχει υλοποιήσει για να συμπεριληφθεί στις εκθέσεις προόδου του έργου προς την Ε.Ε. και (β) το ηλεκτρονικό αρχείο (excel file) για το σύνολο των εξόδων του.

11. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι φορείς μπορούν να απευθύνονται στα τηλέφωνα:

- Χαρά Μαυρονικόλα, Λειτουργός Περιβάλλοντος, Τμήμα Περιβάλλοντος, 22409114, cmavronicola@environment.moa.gov.cy
- Μαρία Διονυσίου, Λειτουργός Περιβάλλοντος, Τμήμα Περιβάλλοντος, 22409115, mdionysiou@environment.moa.gov.cy

Επίσης, για επιπρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τις δράσεις που υλοποιούνται στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, μπορείτε να ανατρέξετε στο Παραδοτέο A2.D10 "Ανασκόπηση υφιστάμενων προγραμμάτων πρόληψης τροφικών αποβλήτων και αγροτικών αποβλήτων», στην ιστοσελίδα του Έργου LIFE IP CYZERO WASTE - LIFE20/IPE/CY/000011 (<https://cyzerowaste.com/wp-content/uploads/2023/07/A2-D10.pdf>).

Παράρτημα II

«ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ»

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ INTELLIGENT MONITORING AND EFFICIENT WASTE REDUCTION IN CYPRUS ISLAND,

LIFE IP CYzero WASTE - LIFE20/IPE/CY/000011

ΚΑΛΕΙ

Όλους τους Οργανισμούς / Φορείς σύμφωνα με τον Περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμοι του 2017 έως 2020 (εγγεγραμμένους στο Μητρώο του Υπουργείου Εσωτερικών) και σύμφωνα με τον Περί Εταιρειών Νόμος - ΚΕΦ.113 (εγγεγραμμένους στο Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας), που δραστηριοποιούνται (α) στην πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και/ή στη συλλογή και αναδιανομή φρέσκων/νωπών προϊόντων και τροφίμων και (β) την πρόληψη της δημιουργίας αγροτικών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) που περιλαμβάνουν στο καταστατικό τους, την προστασία του περιβάλλοντος.

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Σκοπός της Πρόσκλησης του Έργου είναι η καταγραφή και η επιλογή φορέων που δραστηριοποιούνται στην πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων, η ενεργοποίηση τους στο πλαίσιο του έργου μέσω ανάδειξης των δράσεων που ήδη υλοποιούν, η δικτύωση τους με άλλους εμπλεκόμενους φορείς και γενικότερα η προώθηση δράσεων που προάγουν:

C. την πρόληψη παραγωγής **αποβλήτων τροφίμων** (συστηματική συλλογή αδιάθετων τροφίμων και αξιοποίησή τους) και ειδικότερα την πραγματοποίηση δράσεων επίδειξης πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων, στο πλαίσιο του έργου LIFE IP CYzero WASTE, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν:

- Συλλογή αδιάθετων ωμών ή μαγειρεμένων τροφίμων, από χώρους όπως κεντρικές Αγορές, λαϊκές ή/και από συνεργαζόμενους φορείς (π.χ. εμπόρους, αγρότες), καθώς και άλλους χώρους εστίασης (π.χ. ξενοδοχεία, εστιατόρια),
- Διαλογή και προσωρινή αποθήκευση,
- Δικτύωση με τους τοπικούς κοινωφελείς φορείς και ενημέρωσή τους,
- Δίκτυο διανομής των τροφίμων που έχουν διασωθεί,

- Συστηματική παρακολούθηση όλων των ανωτέρω δραστηριοτήτων μέσω σύγχρονων τεχνολογιών (π.χ. QR codes, smartphone application, database).
- Προώθηση ενημερωτικού εκπαιδευτικού υλικού, όπως και υλικού ευαισθητοποίησης για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων,
- Συνεργασίες και συνέργειες με έργα ή πρωτοβουλίες πρόληψης παραγωγής αποβλήτων εντός ή εκτός Κύπρου.

D. την πρόληψη παραγωγής **αγροτικών αποβλήτων** και ειδικότερα την πραγματοποίηση δράσεων επίδειξης στο πλαίσιο του έργου LIFE IP CYzero WASTE, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν:

- Κατανομή, επίδειξη και προώθηση πρωτοβουλιών πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων κατά την καλλιέργεια και πρακτικές συγκομιδής,
- Εκτίμηση των αναγκών της αγοράς και επαρκής προγραμματισμός της παραγωγής για αποφυγή της υπερπαραγωγής προϊόντων,
- Συστηματική συλλογή για τα αδιάθετα ωμά λαχανικά και φρούτα για αξιοποίηση,
- Διοργάνωση επισκέψεων σε αγροκτήματα για συλλογή αδιάθετων αγροτικών προϊόντων,
- Προώθηση ενημερωτικού εκπαιδευτικού υλικού, όπως και υλικού ευαισθητοποίησης για την πρόληψη της δημιουργίας αγροτικών αποβλήτων,
- Συνεργασίες και συνέργειες με έργα ή πρωτοβουλίες πρόληψης παραγωγής αποβλήτων εντός ή εκτός Κύπρου.

Οι πιο πάνω δράσεις επίδειξης θα έχουν ως στόχο, τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος πρόληψης παραγωγής αγροτικών αποβλήτων και αποβλήτων τροφίμων, το οποίο θα είναι βιώσιμο και μετά το πέρας του έργου LIFE IP CYzero WASTE.

Σκοπός επίσης, είναι το σύστημα αυτό να αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση σε αντίστοιχους φορείς στην Κύπρο, αλλά και στο εξωτερικό και να είναι εύκολη η αναπαραγωγή του, ώστε να επιτευχθεί το βέλτιστο αποτέλεσμα σε μεγαλύτερη γεωγραφική κλίμακα.

Επιμέρους στόχοι αποτελούν: α) η συλλογή και αναδιανομή 650 τόνων τροφίμων/αγροτικών προϊόντων ανά έτος, και β) η συμμετοχή σε πολλαπλές δράσεις επικοινωνίας και ενημέρωσης για τη διάχυση των αποτελεσμάτων των δράσεων πρόληψης παραγωγής αποβλήτων τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων, για την αναπαραγωγή τους σε άλλες περιοχές της Κύπρου και του εξωτερικού.

2. ΔΟΜΗ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

Οι δράσεις αυτές αποτελούν τμήμα του Ολοκληρωμένου Ευρωπαϊκού έργου LIFE "Intelligent Monitoring and Efficient Waste Reduction in Cyprus Island", LIFE IP CYZERO WASTE - LIFE20/IPE/CY/000011, του οποίου συντονιστής είναι το Τμήμα Περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο των δράσεων υλοποίησης, προβλέπονται δράσεις επίδειξης για την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων (Action C4.3). Οι δράσεις αυτές αποσκοπούν στη δημιουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος για την παρακολούθηση και την πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων τροφίμων, σε όλο το μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων από την παραγωγή έως την κατανάλωση (πρωτογενής παραγωγή, επεξεργασία και μεταποίηση, λιανική πώληση και άλλη διανομή τροφίμων, εστιατόρια και υπηρεσίες εστίασης, νοικοκυριά).

Επιπλέον, το έργο προβλέπει την ενσωμάτωση και τις συνέργειες με νέους εμπλεκόμενους φορείς, οι οποίοι, θα επιλεγούν και θα αναλάβουν να υλοποιήσουν δράσεις επίδειξης πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων.

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης, οι υποψήφιοι φορείς καταθέτουν πρόταση με δράσεις που ήδη υλοποιούν και αφορούν την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων ή/και αγροτικών αποβλήτων και τα αναμενόμενα αποτελέσματα από τη συνεργασία τους με το πρόγραμμα LIFE IP CYZERO WASTE, σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρουσιάζεται στην ενότητα 8.

3. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Πεδίο εφαρμογής αποτελεί κατά κύριο λόγο η ευρύτερη περιοχή δραστηριοποίησης του φορέα/οργανισμού και η επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας (δράσεις ενημέρωσης και επέκτασης των δράσεων για μεταφορά και αναπαραγωγή τους).

4. ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Για την υποστήριξη ενός ή δύο δικαιούχων στο Έργο υπάρχει διαθέσιμος προϋπολογισμός €20.000 (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α), που καλύπτει τα δύο (2) έτη υλοποίησης των δράσεων επίδειξης.

Στην περίπτωση δύο δικαιούχων, ο κάθε ένας μπορεί να αιτηθεί προϋπολογισμό με ανώτατο όριο τις €10.000 συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

Οι κατηγορίες δαπανών που θα είναι επιλέξιμες στο Έργο περιλαμβάνουν:

- Έξοδα μετακίνησης
- Αναλώσιμα

- Εξοπλισμός
- Ενημερωτικό υλικό
- Δαπάνες προσωπικού (επιλέξιμες με μέγιστο ποσοστό 25% του συνολικού προϋπολογισμού).

Η πληρωμή του επιλέξιμου ποσού θα γίνεται σε δόσεις. Η προκαταβολή (30%) θα δοθεί με την υπογραφή του σχετικού συμφωνητικού συνεργασίας, η δεύτερη πληρωμή (40%) θα πραγματοποιηθεί με την ολοκλήρωση του πρώτου χρόνου υλοποίησης και η Τρίτη τελική πληρωμή (30%) θα πραγματοποιηθεί με την ολοκλήρωση του δεύτερου χρόνου υλοποίησης.

Κάθε πληρωμή θα συνοδεύεται από το κατάλληλο παραστατικό – τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών από τον επιλεγμένο δικαιούχο (subcontractor) προς το Τμήμα Περιβάλλοντος. Για την 2^η και η 3^η πληρωμή, το τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών θα συνοδεύεται και με έκθεση προόδου όπου θα αναφέρεται η περιγραφή της προόδου των δράσεων και οικονομική ανάλυση των εξόδων. Δεν απαιτείται η υποβολή των επιμέρους εξόδων του κάθε φορέα.

5. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Κάθε δυνητικός δικαιούχος έχει δικαίωμα συμμετοχής σε μία μόνο πρόταση.

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

α) Υποβολή:

- Η υποβολή των προτάσεων γίνεται αποκλειστικά και μόνο ηλεκτρονικά, μέσω του email στα ηλ. ταχυδρομεία: cmavronicola@environment.moa.gov.cy; mdionysiou@environment.moa.gov.cy; jconstantinidou@environment.moa.gov.cy;

Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων: **Τρίτη 19 Δεκεμβρίου 2023**

β) Αξιολόγηση:

- Η πληρότητα των προτάσεων ελέγχεται από την αρμόδια επιτροπή αξιολόγησης, η οποία θα είναι 8-μελής και θα αποτελείται από έναν εκπρόσωπο από τον κάθε φορέα: Τμήμα Περιβάλλοντος, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών και τις πέντε (5) Αναπτυξιακές Εταιρείες.
- Στη συνέχεια οι προτάσεις που έχουν υποβληθεί αξιολογούνται ως προς την πληρότητα τους, την ικανοποίηση του σκοπού της πρόσκλησης, του ποσοτικού στόχου πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο της ενότητας 7 και 8.

- Εφόσον κριθεί αναγκαίο, η αρμόδια επιτροπή Αξιολόγησης δύναται να ζητήσει την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων από τον Δικαιούχο, σχετικά με έγγραφα που έχουν υποβληθεί.
γ) Έγκριση και υλοποίηση προτεινόμενης δράσης από τον επιτυχόντα προσφοροδότη.

Η παραπάνω επιτροπή εισηγείται την υπογραφή συμφωνητικού συνεργασίας με ένα ή δύο δικαιούχους που θα επιλεγούν για το έργο. Ο δικαιούχος ή οι δικαιούχοι θα δεσμεύονται μέσω του συμφωνητικού συνεργασίας με το έργο, για τους όρους της χρηματοδότησης, καθώς επίσης και την τήρηση όλων των λοιπών υποχρεώσεών του, που απορρέουν από το πρόγραμμα. Η δέσμευσή του αυτή θα επικυρωθεί με τη σχετική υπογραφή του «ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ LIFE IP CYzero WASTE - LIFE20/IPE/CY/000011» από το Συντονιστή του έργου και του δικαιούχου ή δικαιούχων. Ο δικαιούχος ή οι δικαιούχοι έχουν την υποχρέωση να υποβάλλουν ετήσιες εκθέσεις προόδου (φυσικού και οικονομικού) σε κάθε φάση υλοποίησης των δράσεων τους, όπως και σύντομες μηνιαίες αναφορές για την εξέλιξη των δράσεων, όπου εφαρμόζεται.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος, το οποίο είναι υπεύθυνο για την υλοποίηση της υποδράσης C4.3 θα παρακολουθεί την εξέλιξή της και την τήρηση των σχετικών χρονοδιαγραμμάτων. Η εκταμίευση του ποσού γίνεται σταδιακά, ανά φάση και θα ακολουθεί την εξέλιξη του φυσικού αντικειμένου.

7. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ

III. Διάρκεια υλοποίησης

Το Έργο LIFE IP CYzero WASTE έχει συνολική διάρκεια οκτώ (8) έτη και χρονικό ορίζοντα υλοποίησης από 1^η Οκτωβρίου 2021 έως την 30^η Σεπτεμβρίου 2029. Οι δράσεις αναμένεται να εκτείνονται, ενδεικτικά, από τον Ιανουάριο 2024 μέχρι το Δεκέμβριο 2025 ή δύο χρόνια από την υπογραφή του συμφωνητικού.

IV. Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών

Οι δαπάνες καλύπτουν ποσό €20,000 (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) για ένα (1) ή δύο (2) δικαιούχους, και θα διαμοιρασθεί με βάση το εγκεκριμένο ποσό για κάθε πρόταση, κατόπιν αξιολόγησης του περιεχομένου του φακέλου υποβολής Πρότασης). Οι φορείς που θα επιλεγούν, θα υλοποιήσουν καινοτόμες δράσεις επίδειξης που αναμένεται να εκτείνονται σε όλο το χρονικό διάστημα διάρκειας του έργου, από τον Ιανουάριο 2024 και μέχρι το Δεκέμβριο 2025 ή δυο χρόνια από την υπογραφή του συμφωνητικού συνεργασίας.

Κατηγορίες δαπανών που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του προγράμματος μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση του δικαιούχου, είναι:

- Έξοδα μετακίνησης (π.χ. καύσιμα)
- Αναλώσιμα
- Εξοπλισμός (ενοικίαση ή / και αγορά καινούριου)
- Ενημερωτικό υλικό
- Δαπάνες προσωπικού (επιλέξιμες με μέγιστο ποσοστό 25% του συνολικού προϋπολογισμού).

Ο έλεγχος της προόδου του έργου και των δαπανών θα γίνεται μέσω της έκθεσης προόδου που θα υποβάλλεται μαζί με το τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών για κάθε φάση, και δεν απαιτείται η υποβολή των επιμέρους δαπανών, αρκεί η αναφορά τους στην έκθεση προόδου.

8. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Οι προτάσεις θα πρέπει να είναι ολοκληρωμένες και να αναπτύσσονται στις παρακάτω ενότητες περιεχομένων, που -κατά περίπτωση- τεκμηριώνονται με έγγραφα που συνυποβάλλονται από τους αιτούντες φορείς. Τα περιεχόμενα της πρότασης θα είναι τα ακόλουθα:

5. Συμπληρωμένη πρότυπη φόρμα πρότασης (word file)
6. Συμπληρωμένο αρχείο προϋπολογισμού (excel)
7. Βιογραφικό Σημείωμα φορέα
8. Καταστατικό φορέα.

Οι προτάσεις καταγράφουν με σαφήνεια την προτεινόμενη δράση, αναλύοντας την ομάδα εργασίας, τη μεθοδολογία υλοποίησης της δράσης, τα πακέτα εργασίας, την κατανομή των οικονομικών πόρων ανά πακέτο εργασίας, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης (Gantt Chart), τους δείκτες απόδοσης, καθώς και το κοινό στόχος (target group). Οι προτάσεις συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα.

Τα κριτήρια αξιολόγησης της πρότασης θα είναι τα ακόλουθα:

A. Γενικές πληροφορίες – 10%

- Τυπική αρμοδιότητα υλοποίησης της πράξης, όπως τεκμηριώνεται από το καταστατικό του φορέα όπως ισχύει.
- Βιογραφικό φορέα που να δείχνει την προηγούμενη εμπειρία σε συναφή έργα.
- Ανθρώπινο δυναμικό (αριθμός εργαζομένων με σταθερή ή/και μερική σχέση απασχόλησης με τον φορέα, εθελοντές).

B. Αξιολόγηση περιεχομένου (φυσικού αντικειμένου) έργου - 60%

- Αναλυτική παρουσίαση σκοπού, στόχων και δράσεων έργου: Τεκμηρίωση και παραδοτέα του έργου στις διάφορες φάσεις με χρονοδιαγράμματα (Gantt Chart), όπως και του οικονομικού κόστους ανά φάση (2 φάσεις, 1^η φάση -1 χρόνο υλοποίησης 2024 και 2^η φάση-2^ο χρόνο υλοποίησης, 2025).
- Περιγραφή της μεθοδολογίας της πρότασης.
- Περιγραφή του κοινού επίδρασης
- Προσδοκώμενα αποτελέσματα (με καθορισμό τιμών-στόχου όπου είναι εφικτό) και ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης.

Γ. Στελέχωση ομάδας έργου. Γ. Συνέργειες με άλλες δράσεις και καινοτομία -30%

Το έργο προκαλεί συνέργειες με άλλες δράσεις π.χ. άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα, τοπικές πρωτοβουλίες της κοινωνίας των πολιτών, δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης κ.ά. που στοχεύουν και επιδιώκουν την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων τροφίμων ή/και αγροτικών αποβλήτων.

9. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η προκαταβολή (30%) θα πραγματοποιηθεί μετά τη σχετική υπογραφή του «ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ LIFE IP CYzero WASTE - LIFE20/IPE/CY/000011» από τον Συντονιστή του έργου και του δικαιούχου ή δικαιούχων, η δεύτερη πληρωμή (40%) θα πραγματοποιηθεί με την ολοκλήρωση του πρώτου χρόνου και η τρίτη τελική πληρωμή (30%) θα πραγματοποιηθεί με την ολοκλήρωση του δεύτερου χρόνου υλοποίησης.

Κάθε πληρωμή θα συνοδεύεται από το κατάλληλο παραστατικό – τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών από τον επιλεγμένο δικαιούχο (subcontractor) προς το Τμήμα Περιβάλλοντος. Για την 2^η και η 3^η πληρωμή, το τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών θα συνοδεύεται και με έκθεση προόδου όπου θα αναφέρεται η περιγραφή της προόδου των δράσεων και οικονομική ανάλυση των εξόδων. Δεν απαιτείται η υποβολή των επιμέρους εξόδων του κάθε φορέα. Η υποβολή των αποδεικτικών στοιχείων να γίνεται σε ένα (1) αντίγραφο σε έντυπη μορφή και ένα (1) αντίγραφο σε ηλεκτρονική μορφή.

10. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος αναλαμβάνει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- Να ενημερώνει άμεσα (τουλάχιστον δυο βδομάδες από την προγραμματισμένη δράση) το Τμήμα Περιβάλλοντος σχετικά με οποιαδήποτε αλλαγή που μπορεί να επηρεάσει ή να καθυστερήσει την υλοποίηση του έργου.
- Να ενημερώνει άμεσα το Τμήμα Περιβάλλοντος σχετικά με οποιαδήποτε αλλαγή επωνυμίας, διεύθυνσης, νόμιμου εκπροσώπου καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή στη νομική, οικονομική, τεχνική, οργανωτική ή ιδιοκτησιακή κατάσταση.
- Να υποβάλλει μέσα στις προθεσμίες στο Τμήμα Περιβάλλοντος κάθε απαραίτητο στοιχείο για τη σύνταξη εκθέσεων.
- Να τηρεί με ακρίβεια το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των εργασιών με βάση την Πρόταση που έχει υποβάλλει και εγκριθεί.
- Να τηρεί ηλεκτρονικό αρχείο (excel file) για το σύνολο των εξόδων που θα πραγματοποιεί στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου καθώς και έντυπο αρχείο αποτελούμενο από τα αντίγραφα των αντίστοιχων παραστατικών των εξόδων του.
- Να παραδίδει γραπτώς στο Τμήμα Περιβάλλοντος ανά εξάμηνο ή συχνότερα εφόσον του ζητηθεί (α) πλήρη αναφορά για τις εργασίες που έχει υλοποιήσει για να συμπεριληφθεί στις εκθέσεις προόδου του έργου προς την Ε.Ε. και (β) το ηλεκτρονικό αρχείο (excel file) για το σύνολο των εξόδων του.

11. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι φορείς μπορούν να απευθύνονται στα τηλέφωνα:

- Χαρά Μαυρονικόλα, Λειτουργός Περιβάλλοντος, Τμήμα Περιβάλλοντος, 22409114, cmavronicola@environment.moa.gov.cy
- Μαρία Διονυσίου, Λειτουργός Περιβάλλοντος, Τμήμα Περιβάλλοντος, 22409115, mdionysiou@environment.moa.gov.cy

Επίσης, για επιπρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τις δράσεις που υλοποιούνται στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, μπορείτε να ανατρέξετε στο Παραδοτέο A2.D10 "Ανασκόπηση υφιστάμενων προγραμμάτων πρόληψης τροφικών αποβλήτων και αγροτικών αποβλήτων», στην ιστοσελίδα του Έργου LIFE IP CYZERO WASTE - LIFE20/IPE/CY/000011 (<https://cyzerowaste.com/wp-content/uploads/2023/07/A2-D10.pdf>).